ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ประสิทธิผลของโปรแกรมฝึกความจำสำหรับผู้สูงอายุ

ผู้เขียน นางสาววิลาวัณย์ ไชยวงค์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. กนกพร สุคำวัง ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ควงฤดี ลาศุขะ กรรมการ

บทคัดย่อ

จากการที่วัยสูงอายุเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในทางเสื่อมถอย โดยผู้สูงอายุจะมีสมาธิ และความตั้งใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ลดลง ร่วมกับการขาดกลยุทธ์ในการจำ สิ่งเหล่านี้มีผลทำให้ ผู้สูงอายุเกิดอาการหลงลื่มและมีความจำที่ลดลงอย่างต่อเนื่องแม้สมองจะไม่มีโรคหรือพยาธิสภาพ ทำให้ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการทำบทบาทหน้าที่อื่น ๆ การฝึกความจำ อย่างสม่ำเสมอจะทำให้มีการคงไว้ของความจำในผู้สูงอายุ ช่วยชะลอการเกิดความจำเสื่อมดังกล่าว การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมฝึกความจำสำหรับผู้สูงอายุ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่พักอาศัยในหมู่บ้าน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างเดือน มีนาคมถึงเคือนพฤษภาคม พ.ศ.2547 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจำนวน 30 แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 15 ราย โดยทั้ง 2 กลุ่มมีความคล้ายคลึงกันใน ้เรื่องอายุ ระดับการศึกษาและระดับคะแนนความจำ กลุ่มทดลองจะ ได้รับ โปรแกรมฝึกความจำ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับโปรแกรมฝึกความจำ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบทคสอบสภาพทางสมองเบื้องต้นฉบับภาษาไทย 2002 แบบสัมภาษณ์การวินิจฉัยโรคซึมเศร้า แบบวัคความจำ และโปรแกรมฝึกความจำ การวิเคราะห์ ข้อมูลส่วนบุคคลใช้สถิติเชิงบรรยาย เปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความจำก่อนทคลอง และหลังทดลองด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ และเปรียบเทียบผลต่างของ ค่าเฉลี่ยคะแนนความจำก่อนและหลังทดลองระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองด้วยการทดสอบ ผลต่างของค่าเฉลี่ยโคยใช้สถิติทคสอบแมนวิทนีย์ย

ผลการวิจัยพบว่า

1.ภายหลังการใช้โปรแกรมฝึกความจำ ผู้สูงอายุมีคะแนนความจำสูงกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมฝึกความจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.ภายหลังการใช้โปรแกรมฝึกความจำ ผู้สูงอายุที่ได้รับโปรแกรมฝึกความจำมีคะแนน ความจำสูงกว่าผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับโปรแกรมฝึกความจำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมฝึกความจำมีประสิทธิผลในการช่วยทำให้ผู้สูงอายุ มีความจำดีขึ้น จึงควรนำโปรแกรมการฝึกความจำไปใช้เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการจำ ในผู้สูงอายุต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Effectiveness of the Memory Training Program for the Elderly

Author Miss Wilawan Chaiwong

Degree Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Khanokporn Sucamvang Chairperson
Assistant Professor Duangrudee Lasuka Member

ABSTRACT

Since aging is a degenerating process, the elderly 's concentration and attention to learning in new thing are declined. Those lead to forgetfulness and gradually decreasing in memory even in a normal or nonpathologic brain. This change interferes with daily activities and role responsibility. Regular memory training can maintain memory and slow down the occurrence of dementia in the elderly. The purpose of this quasi-experimental study was to examine the effectiveness of the memory training program for the elderly. Thirty elderly living in a village in Maung district of Chiang Mai Province were purposively selected. The subjects were assigned equally into experimental and control groups based on the similarity of age, level of education and memory score. Subjects in the experimental group received a memory training program provided by the researcher, whereas the control group did not received a memory training program. The instruments consisted of a Demographic Data Form, the Mini-Mental State Examination-Thai 2002, the Depression Test, and the Memory Test.

The demographic data were analyzed by using the descriptive statistics, repeated one-way analysis of variance, and Mann-Whitney U test.

The results of this study reveal that:

- 1. After receiving the memory training program, the subject had a statistically significantly higher memory scores than before participating in the memory training program, (p < .01)
- 2. After receiving the memory training program, the experimental group had a statistically significantly higher memory scores than the control group (p < .01).

The results of this study reveal that the proposed memory training program is effective in improving memory, therefore the program should be used for promoting memory ability in the elderly.

